

RAADSCOMMISSIE WELZIJN

SOCIALE ZAKEN ■ ONDERWIJS ■ CULTUUR ■ WIJKEN ■
SPORT ■ VOLKSGEZONDHEID ■ ECONOMISCHE ZAKEN
■ JEUGDBELEID ■ Wmo ■ RECREATIE & TOERISME ■
10 OUDEREN- EN MINDERHEDENBELEID ■ EVENEMENTEN

Verslag van de

HOORZITTING INZAKE ZONDAGOPENSTELLING WINKELS WOERDEN

20 d.d. dinsdag 5 april 2011, raadzaal, stadhuis Woerden

Aanwezig raadsleden/fractieassistenten:

De heer B.F. Becht (D66), mevrouw D. v.d. Berg (VVD), de heer S.C. Brouwer (ChristenUnie/SGP), de heer J.A.G.W. Droogers (CDA), de heer A. van Ekeren (Inwonersbelangen), de heer F.A.B. Gottmer (Progressief Woerden), de heer C.M. Hoogerbrugge (CDA), de heer H.J. Hoogeveen (D66), de heer B. de Jong (CDA), de heer G.C.H. Van der Lit (CDA), de heer R.A. Mees (VVD), de heer M. Nahar (D66), de heer R.B. Niewold (D66), de heer G. Olthof (Inwonersbelangen), mevrouw T. van Soest (CDA), mevrouw C. Stouthart, (ChristenUnie/SGP), de heer Q.J. Tersteeg (Progressief Woerden), de heer F. Tuit (VVD), de heer C.J. van Tuijl (ChristenUnie/SGP)

Voorzitter: de heer M. Rijnders

Griffier: de heer M. Lucassen

Verslag: mevrouw M. van Steijn-Verweij, Tekstbureau Talent

Insprekers:

De heer J. Arentshorst (burger)

De heer A. Blok sr. (burger)

De heer A. Blok jr. (burger)

40 De heer F. Bos (burger)

Mevrouw T. van Dijk (burger)

De heer R. Faasen (burger)

De heer H. Gerits (Woordvoerder bestuur Stadshart Woerden)

De heer K.J. van Halm (burger)

De heer De Jong (Gereformeerde Gemeente te Woerden)

De heer H. Konijn (De landelijke Stichting Tegen Verruiming Zondagopenstelling)

De heer J. Langerak Bijlsma (C1000)

De heer A. de Leeuw (burger)

Mevrouw A. Nap (burger)

50 De heer Ooft (Albert Heijn)

De heer J. den Ouden (burger)

De heer A. Poppen (burger)

De heer P. Veldhuizen (winkelier binnenstad)

Opening

Voorzitter Rijnders heet allen welkom, in de zaal maar ook degenen die thuis deze historische bijeenkomst via internet volgen. De aangemelde insprekers krijgen per persoon 5 minuten. Er zijn 17 insprekers in totaal. De voorzitter verzoekt herhaling van argumenten zoveel mogelijk te voorkomen en oprecht te luisteren naar degenen die aan het woord zijn.

60 De sprekers zijn verdeeld in blokken en na elk blok is er voor de commissieleden gelegenheid om vragen te stellen.

BLOK I

De heer J. Arentshorst – TEGEN

De zondag is de wekelijkse rustdag. Opening van AH op 12 zondagen betekent omzetederving voor andere grootgrutters die ook open willen. Zij kunnen dan niet achterblijven (inclusief de kleine kernen).

Kleine winkelier: heeft al veel concurrentie en krijgt het nog moeilijker.

Ander gevolg: verpaupering. En de rust van omwonenden is voorbij. Bedenk dat de euro maar 1x uitgegeven kan worden. Is 6 dagen open dan niet genoeg?

10 Avondopenstelling: persoonlijk geen bezwaar tegen maar kan zich voorstellen dat de verswinkels dat wel hebben.

Denk ook aan het lawaai van de trolleys bij laden en lossen.

Kortom: niemand is ermee gebaat, alleen die ene grootgrutter die al meer bedrijven de das heeft omgedaan.

De heer A. Poppen, burger – VOOR

Verruiming koopzondagen: bedenk dat het een *keuze* is van de winkeliers. Er zijn nu 8 koopzondagen mogelijk en de winkeliers kiezen ervoor om er 2x gebruik van te maken, met Sint en met Kerst. Dus als er een verruiming komt kunnen de winkels *weer* besluiten om *dicht* te blijven. Zo wordt die keuze verlegd van de politiek naar de middenstanders. Buiten de stad zitten tuincentra, doe-het-zelfzaken en meubelzaken die graag van de verruiming gebruik zouden maken, omdat er ook op zondag vraag is naar hun producten.

20 Supermarktopenstelling op zondag: wat dhr. Poppen betreft wel. De ondernemer vraagt het, en er is ook vraag van klanten. De keuze om open te gaan moet niet door de politiek bepaald worden maar door de markt. Tweeverdieners met hun drukke bestaan zijn zeker potentiële klanten. Krijgen ondernemers het bedrijfseconomisch niet rond, dan sluiten zij hun winkel wel.

In open brief van CDA werd gesproken over de zondag als sociale ontmoetingsdag en rustpunt: waarom zouden *politieke partijen* dat moeten bepalen?

Tot slot inzake personeel: CAO en wet beschermen hen tegen verplichting om op zondag te werken.

Raad, ga mee met de tijd!

De heer J. den Ouden – VOOR

30 Spreekt in namens de ondertekenaars van een bescheiden petitie genaamd "AH open op zondag", ondertekend door 60 personen. Zij willen dit graag en hebben ook het beste voor met de speciaalzaken in Woerden. Het gaat om de vrijheid om beperkt boodschappen te doen op zondag; daarom graag die avondopenstelling voor 3 supermarkten s.v.p. mogelijk maken. Laat de keuze aan de burgers, om op zondag een supermarkt te bezoeken.

Dhr. Ooft (Albert Heijn) – VOOR

Dhr. Ooft is supermarktmanager bij AH aan de Wagenstraat. AH wil heel graag open op zondag. Reden: meer omzet, en ook de klanten vragen erom.

40

Vragen commissieleden

1	Dhr. Becht, D66, aan dhr. Ooft: Hoe gaat u om met bevoorrading en de overlast daarvan?	Dhr. Ooft: Voor de paar uur dat AH open zou gaan op zondag (vanaf 16 uur) is geen extra bevoorrading nodig. <i>Mw. Stouthart (CU/SGP)</i> betwijfelt dat maar dhr. Ooft denkt met een paar extra leveringen op zaterdag rond te kunnen komen.
2	Dhr. Van Riet, CDA, aan dhr. Ooft: Bent u door het hoofdkantoor van AH gestuurd?	Dhr. Ooft: Nee, ik ben de supermarktmanager van de AH op de Wagenstraat. Ik ben niet gestuurd door het hoofdkantoor.
3	Dhr. Van Ekeren, Inwonersbelangen, aan dhr. Ooft: Heeft u klantonderzoek gedaan waaruit de wens van de klant blijkt?	Dhr. Ooft: Zo'n onderzoek is mij niet bekend.
4	Dhr. De Jong, CDA, aan dhr. Koppen: Kern van het argument uit de open brief van het CDA is dat er mensen moeten werken op zondag, waarmee de collectieve vrije tijd van die dag geweld wordt aangedaan. Er worden mensen in hun sociale contacten beknot.	Dhr. Koppen: De jonge vakkenvullers zullen blij zijn dat ze dubbel uitbetaald worden of in de vorm van tijd: die tijd kunnen ze gebruiken om op een andere dag te recreëren. Sociale ontmoeting is van belang maar hoeft niet perse op zondag.
5	Dhr. Niewold, D66, aan dhr. Ooft: Gaat u nog onderzoek doen naar de wensen van de klant?	Dhr. Ooft: Wij spreken met duizenden klanten in de winkel per dag. We weten wat er bij hen en bij onze medewerkers leeft.

6	Dhr. Tuit, VVD, aan dhr. Ooft: Is in vergelijkbare steden door AH onderzoek gedaan? Want dan kan dhr. Niewold dat opvragen.	Dhr. Ooft: Ja, er zijn dergelijke onderzoeken beschikbaar.
7	Dhr. Droogers, CDA, aan dhr. Ooft: Verwacht u dat er meer zal worden uitgegeven of zal er sprake zijn van een verschuiving (met meerkosten voor uw supermarkt) en raken andere supermarkten hun klanten kwijt?	Dhr. Ooft: Beide. Het zal een verschuiving zijn maar er wordt ook omzetting verwacht.
8	Dhr. Tuit, VVD, ter aanvulling voor dhr. Droogers: Uit onderzoek blijkt dat een groot deel van de aankopen additioneel is op de uitgaven van de rest van de week.	

BLOK II

De heer Ton Blok, kaashandelaar – TEGEN

De heer Blok is 68 jaar en werkt 52 weken per jaar minimaal 65 uur per week. Hij wil graag een geloofsgetuigenis afleggen. God heeft hem bewaard van de onderkant van de maatschappij, en daarom wil hij zich vanavond sterk maken voor zijn Heer en Heiland. Dhr. Blok is faliekant tegen verruiming van de zondagsopenstelling. Deze week stond in de krant dat er een Europese alliantie is gevormd ter bescherming van de zondagsrust. In een ander artikel werd vermeld hoeveel uur mensen momenteel gemiddeld per week werken: dhr. Blok werkt veel en veel meer uren en toch lukt het hem, nu zijn vrouw ziek is, om de boodschappen te halen. Geen tijd? Onzin. Dhr. Blok hoopt dat God zo machtig is dat hij dit goddeloze besluit zal keren; spreker zal er zelf te vuur en te zwaard tegenin gaan.

De heer P. Veldhuizen, winkelier in de binnenstad – TEGEN

Dhr. Veldhuizen heeft een kaaswinkel in de binnenstad. Hij komt veel in Noord-Holland, waar Albert Heijn ook 's zondags open is. Daar bleek dat AH *meer* omzet ging draaien en de kleine winkeliers gemiddeld 25% *minder*. Na tien jaar is daar nog steeds een toename in te zien. Men gaat niet méér eten aanschaffen: het wordt van de *andere* winkeliers afgeplukt.

De heer A. Blok jr – TEGEN

Veel is al door sprekers vader gezegd. Hij voegt daaraan toe dat de winkeliers in de binnenstad erop achteruit zullen gaan; en er is al veel leegloop in de binnenstad. Ook dhr. Blok jr werkt 70/80 uur per week, maar toch heeft hij tijd om boodschappen te doen. Graag behoud van de zondagsrust, om principiële redenen maar ook t.b.v. de algehele rust zowel geestelijk als lichamenlijk. De consument gaat niet extra kopen, de portemonnee is op een gegeven moment leeg. Geef gezinnen de kans om één dag in de week samen aan de ontbijttafel te zitten om zaken met elkaar uit te wisselen!

Vragen commissieleden

9	Dhr. Becht, D66, aan dhr. Veldhuizen: Dhr. Veldhuizen refereerde aan een onderzoek over schuiven van de aankopen. Kan de commissie dat onderzoek inzien?	Dhr. Veldhuizen: Zal navraag doen.

BLOK III

De heer H. Konijn (Landelijke stichting tegen verruiming zondagsopenstelling) – TEGEN

Komt op voor winkeliers en hun personeel. 33.000 winkeliers hebben zich aangesloten bij de stichting. Er moet eerst lokaal onderzoek komen om te zien of winkeliers wel verruiming willen. Stichting is bereid aan dat onderzoek mee te werken maar verwacht geen meerderheid, vanwege oneerlijke concurrentie. En als alle winkels open gaan op zondag is het voordeel weg (maar hebben de supermarkten wel hogere kosten). Kleine winkels trekken dit niet. Slechts een minderheid is voorstander: supermarktketens die uit zijn op eigen voordeel. In de praktijk is werken op zondag vaak niet zo vrijwillig als wordt beweerd. Denk ook aan extra milieuvuiling, door koelinstallaties, verlichting etc. Bovendien hebben de 3 supers die open gaan een grote voorsprong op de rest: oneerlijke concurrentie.

De heer H. Gerits (woordvoerder Stadshart Woerden) – TEGEN

Uitbreiding koopzondagen is niet wenselijk. Stadshart Woerden is niet principieel tegen zondagopenstelling maar uitbreiding is in dit geval niet in het belang van de klanten. Stadshart doet regelmatig onderzoek en gaat daarom 2x per jaar op zondag open. Dat is afgestemd op behoefte klant. Onderzoek in Utrecht wees uit: meerderheid van bevolking was *tegen* uitbreiding van het aantal koopzondagen. Uit ander onderzoek is duidelijk dat juist de differentiatie en de vele speciaalzaken in de binnenstad het stadshart aantrekkelijk maken en mensen uitnodigt om Woerden te bezoeken (zie rapport Locatus).

- 10 Er zijn nu al zorgen over de leegstand in het centrum maar dat zal alleen maar toenemen, want in de voedselsector gaan verschuivingen plaatsvinden die tot kaalslag zullen leiden (zie vakblad Distrifood). Handig om te weten: supermarkten zijn 78 uur per week open waaronder 6 avonden, terwijl de doorsnee Nederlander maar 36 uur per week werkt.

De heer Langerak Bijlsma (C1000en) – TEGEN

Dhr. Langerak Bijlsma spreekt namens 3 C1000en: Van Well, Nap en hemzelf. Ontheffing kan voor max. 3 supers in Woerden gelden dus niet alle aanvragen worden gehonoreerd. Het leidt dus tot onrust en oneerlijke concurrentie. Graag *geen* ontheffing verlenen zodat geen enkele super open kan.

Vragen commissieleden

20

10	Dhr. Van Ekeren, Inwonersbelangen, aan dhr. Gerits: De aanvraag ging over 3 avondwinkels. Hoeveel avondwinkels heeft Utrecht, op hoeveel inwoners?	Dhr. Gerits: Volgens mij 3 à 4. Op ruim 300.000 inwoners.
11	Dhr. Tersteeg, Progressief Woerden, aan dhr. Gerits: U schetst een leeg stadshart. Is dat elders ook zo gegaan?	Dhr. Gerits: Het vakblad Distrifood is het grootste in de foodsector. Die doen regelmatig onderzoek; per saldo wordt er niet <i>meer</i> omgezet in food, maar: <i>bij anderen</i> . Voor kleine speciaalzaken is het bijna onmogelijk om 7 dagen per week open te gaan. Dat is kale sanering van het winkelbestand.
12	Dhr. Mees, VVD, aan dhr. Gerits: Kunt u duidelijk maken hoe de omzetten gemiddeld per dag zijn, door de week heen? (Laagste en hoogste omzet)	Dhr. Gerits: Ervaring van Distrifood is dat de omzet per saldo in een plaats gelijk blijft, maar dat het <i>aantal</i> winkels waar het besteed wordt, terugloopt. Gaan er 3 supers in Woerden open op zondag dan zullen de anderen dat voelen. Daarom wil C1000 het ook liever niet.
13	Dhr. Mees vraagt naar non food, de kledingzaak van dhr. Gerits zelf bijvoorbeeld: Wanneer draait u de hoogste omzet, wanneer is er veel winkelend publiek in de stad?	Dhr. Gerits: Het wisselt per week maar door de uitbreiding van het winkelaanbod van de laatste jaren zijn de bezoekers-aantallen toegenomen. Het is een taak van de raad om voorwaarden te creëren waarbij alle ondernemers gelijke kansen krijgen.
14	Dhr. De Jong, CDA, aan dhr. Gerits: Uitbreiding van 8 naar 12 zal zich volgens u dus niet materialiseren omdat u regelmatig onderzoek doet hoe vaak u open moet zijn. Waarom beperken de winkeliers zich tot die twee zondagen in december? Ten tweede: u heeft veel zorg over die kleine middenstand in de foodsector; hoe leeft dat binnen uw vereniging?	Dhr. Gerits: De zondagopenstelling ligt gevoelig bij Stadshart. Stadshart onderzoekt regelmatig of er behoefte aan uitbreiding is, evenals andere steden dat doen; maar Woerden is niet een plaats waar men naartoe gaat voor <i>recreatief</i> winkelen: voornamelijk grootwinkelbedrijven hameren op uitbreiding maar de rest niet. Het is dus een economische afweging.
15	Dhr. Van Tuijl, aan dhr. Konijn: U heeft ondersteuning bij een eventueel onderzoek aangeboden. Kunt u inschatten hoe de ervaringen elders zijn? Genereert het meer omzet, heeft het personeel echt grote bezwaren tegen het werken op hun vrije zondag?	Dhr. Konijn: In Zoetermeer is onderzoek gedaan maar de vragen waren te suggestief. Onder personeel is veel te weinig onderzoek gedaan, die groep wordt vergeten. <i>Jongeren</i> voelen misschien wel voor een dubbel salaris op zondag maar speciaalzaken hebben <i>goed opgeleid personeel</i> nodig, en het is niet bekend of zij op zondag willen werken. Je bent oncollegiaal als je niet op zondag werkt. We moeten geen slaaf worden van mensen die graag op zondag boodschappen doen. Die behoefte is er niet, en moet ook niet aangeleerd worden.
16	Dhr. Hoogeveen, D66, aan dhr. Konijn: U vertegenwoordigt 33.000 winkeliers. Heeft u zelf ook onderzoek verricht? Is er wetenschappelijk onderzoek naar de effecten in	Dhr. Konijn: Uit onderzoek blijkt dat 80% van de winkeliers niet op zondag open wil. Personeel moet erbij betrokken worden; vooral de linkse partijen roep ik daartoe op. Als dergelijke onderzoeken er zijn zal ik die doen toekomen. Zie

	economische zin voor kleine zelfstandigen en supermarkten?	ook onze website. Maar zeker is: als de supermarkten op zondag open gaan heeft een kleine kaasboer daar last van, want de consument is lui en haalt dan al zijn boodschappen op zondag op één adres.
17	Dhr. Niewold, D66, aan dhr. Konijn: Zijn er gesprekken geweest met gemeenten waar koopzondagen een succes geworden zijn (bijv. Lisse)?	Dhr. Konijn: Succes van winkelcentra die scoren op dit gebied gaat altijd ten koste van andere winkelcentra in de buurt. Het is oneerlijke concurrentie. Voorbeeld: Alexandrium mag alle 52 zondagen open, maar Capelle a/d IJssel niet; natuurlijk raken die ondernemers omzet kwijt.
18	Dhr. Niewold, D66, aan dhr. Gerits: Er wordt vaak een tegenstelling gemaakt tussen grootwinkelbedrijven en kleine ondernemers. Zijn daar in de binnenstad bij de ondernemers nog verschillen van mening over? Kijkt non food hier anders tegenaan dan food of is het Stadshart unaniem?	Dhr. Gerits: Uit een rapport van gemeente Woerden van aantal jaar geleden bleek dat food en non food -aankopen juist in Woerden een nauwe relatie hebben: als de food-sector verarmt, heeft dat ook gevolgen voor non food. Hoe meer mensen in de stad, hoe gezelliger en hoe aantrekkelijker het is. We hebben elkaar dus nodig.
19	Dhr. De Jong, CDA, vraag aan de C1000en: U zei "doe het niet vanwege de oneerlijke concurrentie". Stel dat het wel gebeurt, voelt u zich dan genoodzaakt om toch een aanvraag te doen?	Dhr. Langerak Bijlsma heeft inderdaad een aanvraag ingediend. Ook al wil hij het niet.
20	Mw. V.d. Berg, VVD, aan dhr. Langerak Bijlsma: Hoe kijkt uw personeel tegenaan?	Dhr. Langerak Bijlsma: Die discussie heeft nog niet plaatsgevonden. Eerst maar eens die oneerlijke concurrentie afweten.

BLOK IV

De heer F. Bos, 22 jaar, student – VOOR

- 10 Dhr. Bos is voorstander. Er werken veel mensen op zondag: in de horeca, en in musea, van wiens diensten je ook gebruik maakt. Heb geen angst voor 24-uurs economie want zelfs met die zondagsopenstelling ben je nog niet toe aan 24 uur. Niemand dwingt je om te werken op zondag, jongeren vinden het ideaal om 200% te verdienen. En gaat het om familiebezoek: dan is het juist handig om, bij onverwacht mooi weer, even nog wat spullen te kunnen halen voor een barbecue.
Rust leg je niet op, die vind je in momenten die je zelf bepaalt!

De heer De Jong (Gereformeerde Gemeente te Woerden) – TEGEN

- 20 Dhr. De Jong spreekt namens een gemeente van 1100 personen met een kerkgebouw aan de Oudelandseweg. Zij hebben handtekeningen verzameld tegen de verruiming van de zondagsopenstelling: dat waren er ruim 450. Twee hoofdlijnen.
1) Het woord van God is richtsnoer voor het leven van dhr. De Jong en daarin staat dat de mens 6 dagen zal arbeiden en de 7e dag zal rusten. Via het Joodse volk zijn deze hoogste normen doorgegeven aan de christelijke kerk en zo heeft dat een historische grondslag. Overtreed je die norm, dan is dat een overtreding van Gods geboden. Het is trouwens een universeel gegeven dat 1 dag rust heilzaam is voor de mens.
2) Willen wij een 24-uurs economie inrichten, een tredmolen waarin wij opgejaagd worden?
Gezien de ingekomen brieven stelt spreker vast dat hij de tolk is van meerdere Woerdense kerken, die een substantieel deel vormen van de Woerdense bevolking. Graag *tegen* stemmen.

De heer K.J. van Halm – VOOR

- 30 Dhr. Van Halm is eigenaar van o.a. Praxis in Woerden. Het gaat hem met name om de verruiming van 8 naar 12. Op de woonboulevard is veel animo voor de koopzondagen, dat is de afgelopen jaren gebleken. Spreker is in ieder geval *tegen beperking* van het aantal maar zou graag een suggestie meegeven om een verruiming, als die er komt, praktisch uitvoerbaar te maken: s.v.p. niet zoals Utrecht "elke 1e zondag van de maand" aanwijzen, maar graag die koopzondagen open gaan die voor de woonboulevard op de kalender aantrekkelijk zijn (denk aan tweede paasdag etc.).

Vragen commissieleden

21	Dhr. Mees, VVD, aan dhr. De Jong: Het Joodse geloof schrijft rust voor op sabbat, = zaterdag, dus niet zondag. Zondag en sabbat en vrijdag (voor de islam) zijn allemaal gelijksoortige dagen. Vanuit zijn geloof wil men rust houden. Maar realiseert u zich dat u daarbij gebruik maakt van de diensten van anderen om die rust inderdaad te kunnen houden? De energiemaatschappij bijvoorbeeld, maar ook de ambulance: als u onwel wordt wilt u wel naar het ziekenhuis gebracht worden. Dat is dus een dilemma. Hoe kijkt de kerk daar tegenaan?	Dhr. De Jong: De strikt Joodse handhaving van de sabbatsrust leidt inderdaad tot vreemde situaties, maar die vergelijking wil ik niet doortrekken in de huidige tijd. Maar in deze gecompliceerde maatschappij moeten er wel mensen zijn die essentiële voorzieningen gaande houden. Wij noemen dat "de werken der noodzakelijkheid", zoals nutsbedrijven, en ziekenhuizen. Het heilzame is dat er een ritme is, en een dag van afzondering.
22	Dhr. Van Tuijl, CU/SGP, aan dhr. Bos: Bent u net zo enthousiast om vakken te vullen op zondag als het een reguliere koopdag wordt en er wordt niet 200% betaald maar 100?	Dhr. Bos: De mensen die dat willen doen worden voor de keus gesteld. Dat is in de CAO opgenomen. Of dat nu voor 100% is of voor 200.
23	Dhr. Van Tuijl, CU/SGP, aan dhr. Van Halm: Ziet u die "tweede dagen" als een alternatief voor de koopzondagen?	Dhr. Van Halm: Nee. De normale koopzondagen zijn wel degelijk van belang, zoals met kerst en het tuinseizoen. Maar als er gekozen wordt voor het model van Utrecht met standaard de 1e zondag van de maand, dan zijn wij die tweede dagen kwijt, die hebben we dan opgesoupeerd, dagen die van oudsher een publiekstrekker zijn. Wij willen ze dus beide.
24	Dhr. Niewold, D66, aan dhr. Van Halm: Hoe is dat onder uw werknemers, is er onrust over dit onderwerp?	Dhr. Van Halm: Nee. Bij de intakegesprekken vragen wij meteen of het op zondag werken een probleem is. Zo ja, dan is dat geen reden om ze niet aan te nemen. Het is een kwestie van inroosteren. In de praktijk lost zich dat makkelijk op.
25	Mw. Van Soest, CDA: Maakt u gebruik van de 8 koopzondagen zoals die nu mogelijk zijn?	Dhr. Van Halm: De winkeliers van de woonboulevard maken er ruimschoots gebruik van. Ikzelf ook behalve tweede kerstdag.

BLOK V

Mw T. van Dijk – TEGEN

Mw. Van Dijk ervaart het als bijzonder om als SGP-vrouw hier in te spreken. Zij spreekt namens al haar broeders en zusters in het geloof, uit liefde voor God en zijn geboden. Zij is tegen de openstelling op zondag van musea en winkels. Zij leest een gedeelte voor uit een boek om te wijzen op het heilige van de dag van God. Daarin wordt de bevolking gestraft met droogte voor zondig gedrag op een jaarmarkt, maar na een bidstond begint het toch te regenen. Dit onder verwijzing naar Jeremia 3: 3.

Mevrouw A. Nap – TEGEN

Mw. Nap woont in Kamerik en spreekt op persoonlijke titel. Zij is tegenstander van de zondagopenstelling, vanuit bijbels perspectief maar ook gezien de dreigende 24-uurs economie. Zij roert echter nog een ander punt aan: de leefbaarheid van de kleine kernen, die in gevaar komt als voorzieningen verdwijnen. De winkels in Kamerik zullen het nog moeilijker krijgen als men in Woerden haalt wat daar op zondag zo makkelijk te verkrijgen is. Het college zou zich voor die leefbaarheid van de kleine kernen inzetten, en mw. Nap hoopt van ganser harte dat het zich daaraan houdt en voorkomt dat het wankel evenwicht in Kamerik wordt verstoord door de openstelling van winkels in Woerden op zondag. En bedenk: een niet-levendige dorpskern zal ook voor het college de nodige problemen opleveren.

De heer R. Faasen – VOOR

Dhr. Faasen is inwoner van Woerden, consument, en zelfstandig ondernemer. Meer koopzondagen en verruiming van de openingstijden van supermarkten vindt hij een uitstekend idee. De kleine ondernemer heeft zelf de keuze: wil hij geld verdienen dan opent hij zijn winkel, daar is hij ondernemer voor. De bezwaren van de binnenstadbewoners wuift dhr. Faasen weg: dat hoort bij het wonen in een bruisende binnenstad. Tegen de mensen met principiële bezwaren zegt hij: "Wie bént u, om te bepalen of ik op koopzondag naar de winkel wil? Val mij niet lastig met uw principes." In Utrecht is er inderdaad in een referendum tegen zondagopenstelling gestemd maar dat was in 2002, en inmiddels zijn in heel Utrecht op zondag supermarkten open.

Tijden veranderen, en dhr. Faasen hoopt dat Woerden mee-verandert zodat hij niet meer op zondag zijn boodschappen in Vleuten hoeft te gaan halen.

De heer A. de Leeuw, TEGEN

Dhr. De Leeuw woont in Kamerik en denkt dat de zondagopenstelling voor de ondernemers in Kamerik, die het toch al zo moeilijk hebben, de nekslag kan zijn. Veel van de ondernemers zijn er trouwens zelf ook tegen. Denk marktgericht: is er zoveel vraag naar een zondagopenstelling (bij consument, bij detaillist) ? En een vraag aan AH: Zou u ook voorstander zijn van zondagopenstelling als u *niet* bij de 3 supermarkten hoorde die open mochten?

10

Vragen commissieleden

26	Mw. Van Soest, CDA, aan dhr. Faasen: U bent ondernemer. In welke sector?	Dhr. Faasen: In de communicatiesector. Ik kan dus zelf bepalen wanneer ik werk en doe dat vaak op zondag.

20 **TOT SLOT**

De voorzitter bedankt de sprekers voor hun inbreng. De fracties kunnen aan de slag: reeds morgenavond vindt de behandeling in de commissievergadering plaats.

Namens D66 sluit dhr. Hoogeveen zich aan bij de woorden van dank. Het was een zinvolle avond met respect voor ieders mening.

De voorzitter sluit de vergadering.

Sluiting, om 22.10 uur.

30

Bijlage: Korte inhoud ingekomen brieven.

RAADSCOMMISSIE WELZIJN

SOCIALE ZAKEN ■ ONDERWIJS ■ CULTUUR ■ WIJKEN ■
SPORT ■ VOLKSGEZONDHEID ■ ECONOMISCHE ZAKEN
■ JEUGDBELEID ■ Wmo ■ RECREATIE & TOERISME ■
10 OUDEREN- EN MINDERHEDENBELEID ■ EVENEMENTEN

Verslag van de

HOORZITTING INZAKE ZONDAGOPENSTELLING WINKELS WOERDEN

20 d.d. dinsdag 5 april 2011, raadzaal, stadhuis Woerden

Aanwezig raadsleden/fractieassistenten:

De heer B.F. Becht (D66), mevrouw D. v.d. Berg (VVD), de heer S.C. Brouwer (ChristenUnie/SGP), de heer J.A.G.W. Droogers (CDA), de heer A. van Ekeren (Inwonersbelangen), de heer F.A.B. Gottmer (Progressief Woerden), de heer C.M. Hoogerbrugge (CDA), de heer H.J. Hoogeveen (D66), de heer B. de Jong (CDA), de heer G.C.H. Van der Lit (CDA), de heer R.A. Mees (VVD), de heer M. Nahar (D66), de heer R.B. Niewold (D66), de heer G. Olthof (Inwonersbelangen), mevrouw T. van Soest (CDA), mevrouw C. Stouthart, (ChristenUnie/SGP), de heer Q.J. Tersteeg (Progressief Woerden), de heer F. Tuit (VVD), de heer C.J. van Tuijl (ChristenUnie/SGP)

Voorzitter: de heer M. Rijnders

Griffier: de heer M. Lucassen

Verslag: mevrouw M. van Steijn-Verweij, Tekstbureau Talent

Insprekers:

De heer J. Arentshorst (burger)

De heer A. Blok sr. (burger)

De heer A. Blok jr. (burger)

40 De heer F. Bos (burger)

Mevrouw T. van Dijk (burger)

De heer R. Faasen (burger)

De heer H. Gerits (Woordvoerder bestuur Stadshart Woerden)

De heer K.J. van Halm (burger)

De heer De Jong (Gereformeerde Gemeente te Woerden)

De heer H. Konijn (De landelijke Stichting Tegen Verruiming Zondagopenstelling)

De heer J. Langerak Bijlsma (C1000)

De heer A. de Leeuw (burger)

Mevrouw A. Nap (burger)

50 De heer Ooft (Albert Heijn)

De heer J. den Ouden (burger)

De heer A. Poppen (burger)

De heer P. Veldhuizen (winkelier binnenstad)

Opening

Voorzitter Rijnders heet allen welkom, in de zaal maar ook degenen die thuis deze historische bijeenkomst via internet volgen. De aangemelde insprekers krijgen per persoon 5 minuten. Er zijn 17 insprekers in totaal. De voorzitter verzoekt herhaling van argumenten zoveel mogelijk te voorkomen en oprecht te luisteren naar degenen die aan het woord zijn.

60 De sprekers zijn verdeeld in blokken en na elk blok is er voor de commissieleden gelegenheid om vragen te stellen.

BLOK I

De heer J. Arentshorst – TEGEN

De zondag is de wekelijkse rustdag. Opening van AH op 12 zondagen betekent omzetederving voor andere grootgrutters die ook open willen. Zij kunnen dan niet achterblijven (inclusief de kleine kernen).

Kleine winkelier: heeft al veel concurrentie en krijgt het nog moeilijker.

Ander gevolg: verpaupering. En de rust van omwonenden is voorbij. Bedenk dat de euro maar 1x uitgegeven kan worden. Is 6 dagen open dan niet genoeg?

10 Avondopenstelling: persoonlijk geen bezwaar tegen maar kan zich voorstellen dat de verswinkels dat wel hebben.

Denk ook aan het lawaai van de trolleys bij laden en lossen.

Kortom: niemand is ermee gebaat, alleen die ene grootgrutter die al meer bedrijven de das heeft omgedaan.

De heer A. Poppen, burger – VOOR

Verruiming koopzondagen: bedenk dat het een *keuze* is van de winkeliers. Er zijn nu 8 koopzondagen mogelijk en de winkeliers kiezen ervoor om er 2x gebruik van te maken, met Sint en met Kerst. Dus als er een verruiming komt kunnen de winkels *weer* besluiten om *dicht* te blijven. Zo wordt die keuze verlegd van de politiek naar de middenstanders. Buiten de stad zitten tuincentra, doe-het-zelfzaken en meubelzaken die graag van de verruiming gebruik zouden maken, omdat er ook op zondag vraag is naar hun producten.

20 Supermarktopenstelling op zondag: wat dhr. Poppen betreft wel. De ondernemer vraagt het, en er is ook vraag van klanten. De keuze om open te gaan moet niet door de politiek bepaald worden maar door de markt. Tweeverdieners met hun drukke bestaan zijn zeker potentiële klanten. Krijgen ondernemers het bedrijfseconomisch niet rond, dan sluiten zij hun winkel wel.

In open brief van CDA werd gesproken over de zondag als sociale ontmoetingsdag en rustpunt: waarom zouden *politieke partijen* dat moeten bepalen?

Tot slot inzake personeel: CAO en wet beschermen hen tegen verplichting om op zondag te werken.

Raad, ga mee met de tijd!

De heer J. den Ouden – VOOR

30 Spreekt in namens de ondertekenaars van een bescheiden petitie genaamd "AH open op zondag", ondertekend door 60 personen. Zij willen dit graag en hebben ook het beste voor met de speciaalzaken in Woerden. Het gaat om de vrijheid om beperkt boodschappen te doen op zondag; daarom graag die avondopenstelling voor 3 supermarkten s.v.p. mogelijk maken. Laat de keuze aan de burgers, om op zondag een supermarkt te bezoeken.

Dhr. Ooft (Albert Heijn) – VOOR

Dhr. Ooft is supermarktmanager bij AH aan de Wagenstraat. AH wil heel graag open op zondag. Reden: meer omzet, en ook de klanten vragen erom.

40

Vragen commissieleden

1	Dhr. Becht, D66, aan dhr. Ooft: Hoe gaat u om met bevoorrading en de overlast daarvan?	Dhr. Ooft: Voor de paar uur dat AH open zou gaan op zondag (vanaf 16 uur) is geen extra bevoorrading nodig. <i>Mw. Stouthart (CU/SGP)</i> betwijfelt dat maar dhr. Ooft denkt met een paar extra leveringen op zaterdag rond te kunnen komen.
2	Dhr. Van Riet, CDA, aan dhr. Ooft: Bent u door het hoofdkantoor van AH gestuurd?	Dhr. Ooft: Nee, ik ben de supermarktmanager van de AH op de Wagenstraat. Ik ben niet gestuurd door het hoofdkantoor.
3	Dhr. Van Ekeren, Inwonersbelangen, aan dhr. Ooft: Heeft u klantonderzoek gedaan waaruit de wens van de klant blijkt?	Dhr. Ooft: Zo'n onderzoek is mij niet bekend.
4	Dhr. De Jong, CDA, aan dhr. Koppen: Kern van het argument uit de open brief van het CDA is dat er mensen moeten werken op zondag, waarmee de collectieve vrije tijd van die dag geweld wordt aangedaan. Er worden mensen in hun sociale contacten beknot.	Dhr. Koppen: De jonge vakkenvullers zullen blij zijn dat ze dubbel uitbetaald worden of in de vorm van tijd: die tijd kunnen ze gebruiken om op een andere dag te recreëren. Sociale ontmoeting is van belang maar hoeft niet perse op zondag.
5	Dhr. Niewold, D66, aan dhr. Ooft: Gaat u nog onderzoek doen naar de wensen van de klant?	Dhr. Ooft: Wij spreken met duizenden klanten in de winkel per dag. We weten wat er bij hen en bij onze medewerkers leeft.

6	Dhr. Tuit, VVD, aan dhr. Ooft: Is in vergelijkbare steden door AH onderzoek gedaan? Want dan kan dhr. Niewold dat opvragen.	Dhr. Ooft: Ja, er zijn dergelijke onderzoeken beschikbaar.
7	Dhr. Droogers, CDA, aan dhr. Ooft: Verwacht u dat er meer zal worden uitgegeven of zal er sprake zijn van een verschuiving (met meerkosten voor uw supermarkt) en raken andere supermarkten hun klanten kwijt?	Dhr. Ooft: Beide. Het zal een verschuiving zijn maar er wordt ook omzetting verwacht.
8	Dhr. Tuit, VVD, ter aanvulling voor dhr. Droogers: Uit onderzoek blijkt dat een groot deel van de aankopen additioneel is op de uitgaven van de rest van de week.	

BLOK II

De heer Ton Blok, kaashandelaar – TEGEN

De heer Blok is 68 jaar en werkt 52 weken per jaar minimaal 65 uur per week. Hij wil graag een geloofsgetuigenis afleggen. God heeft hem bewaard van de onderkant van de maatschappij, en daarom wil hij zich vanavond sterk maken voor zijn Heer en Heiland. Dhr. Blok is faliekant tegen verruiming van de zondagsopenstelling. Deze week stond in de krant dat er een Europese alliantie is gevormd ter bescherming van de zondagsrust. In een ander artikel werd vermeld hoeveel uur mensen momenteel gemiddeld per week werken: dhr. Blok werkt veel en veel meer uren en toch lukt het hem, nu zijn vrouw ziek is, om de boodschappen te halen. Geen tijd? Onzin. Dhr. Blok hoopt dat God zo machtig is dat hij dit goddeloze besluit zal keren; spreker zal er zelf te vuur en te zwaard tegenin gaan.

De heer P. Veldhuizen, winkelier in de binnenstad – TEGEN

Dhr. Veldhuizen heeft een kaaswinkel in de binnenstad. Hij komt veel in Noord-Holland, waar Albert Heijn ook 's zondags open is. Daar bleek dat AH *meer* omzet ging draaien en de kleine winkeliers gemiddeld 25% *minder*. Na tien jaar is daar nog steeds een toename in te zien. Men gaat niet méér eten aanschaffen: het wordt van de *andere* winkeliers afgeplukt.

De heer A. Blok jr – TEGEN

Veel is al door sprekers vader gezegd. Hij voegt daaraan toe dat de winkeliers in de binnenstad erop achteruit zullen gaan; en er is al veel leegloop in de binnenstad. Ook dhr. Blok jr werkt 70/80 uur per week, maar toch heeft hij tijd om boodschappen te doen. Graag behoud van de zondagsrust, om principiële redenen maar ook t.b.v. de algehele rust zowel geestelijk als lichamelijk. De consument gaat niet extra kopen, de portemonnee is op een gegeven moment leeg. Geef gezinnen de kans om één dag in de week samen aan de ontbijttafel te zitten om zaken met elkaar uit te wisselen!

Vragen commissieleden

9	Dhr. Becht, D66, aan dhr. Veldhuizen: Dhr. Veldhuizen refereerde aan een onderzoek over schuiven van de aankopen. Kan de commissie dat onderzoek inzien?	Dhr. Veldhuizen: Zal navraag doen.

BLOK III

De heer H. Konijn (Landelijke stichting tegen verruiming zondagsopenstelling) – TEGEN

Komt op voor winkeliers en hun personeel. 33.000 winkeliers hebben zich aangesloten bij de stichting. Er moet eerst lokaal onderzoek komen om te zien of winkeliers wel verruiming willen. Stichting is bereid aan dat onderzoek mee te werken maar verwacht geen meerderheid, vanwege oneerlijke concurrentie. En als alle winkels open gaan op zondag is het voordeel weg (maar hebben de supermarkten wel hogere kosten). Kleine winkels trekken dit niet. Slechts een minderheid is voorstander: supermarktketens die uit zijn op eigen voordeel. In de praktijk is werken op zondag vaak niet zo vrijwillig als wordt beweerd. Denk ook aan extra milieuvuiling, door koelinstallaties, verlichting etc. Bovendien hebben de 3 supers die open gaan een grote voorsprong op de rest: oneerlijke concurrentie.

De heer H. Gerits (woordvoerder Stadshart Woerden) – TEGEN

Uitbreiding koopzondagen is niet wenselijk. Stadshart Woerden is niet principieel tegen zondagopenstelling maar uitbreiding is in dit geval niet in het belang van de klanten. Stadshart doet regelmatig onderzoek en gaat daarom 2x per jaar op zondag open. Dat is afgestemd op behoefte klant. Onderzoek in Utrecht wees uit: meerderheid van bevolking was *tegen* uitbreiding van het aantal koopzondagen. Uit ander onderzoek is duidelijk dat juist de differentiatie en de vele speciaalzaken in de binnenstad het stadshart aantrekkelijk maken en mensen uitnodigt om Woerden te bezoeken (zie rapport Locatus).

- 10 Er zijn nu al zorgen over de leegstand in het centrum maar dat zal alleen maar toenemen, want in de voedselsector gaan verschuivingen plaatsvinden die tot kaalslag zullen leiden (zie vakblad Distrifood). Handig om te weten: supermarkten zijn 78 uur per week open waaronder 6 avonden, terwijl de doorsnee Nederlander maar 36 uur per week werkt.

De heer Langerak Bijlsma (C1000en) – TEGEN

Dhr. Langerak Bijlsma spreekt namens 3 C1000en: Van Well, Nap en hemzelf. Ontheffing kan voor max. 3 supers in Woerden gelden dus niet alle aanvragen worden gehonoreerd. Het leidt dus tot onrust en oneerlijke concurrentie. Graag *geen* ontheffing verlenen zodat geen enkele super open kan.

Vragen commissieleden

20

10	Dhr. Van Ekeren, Inwonersbelangen, aan dhr. Gerits: De aanvraag ging over 3 avondwinkels. Hoeveel avondwinkels heeft Utrecht, op hoeveel inwoners?	Dhr. Gerits: Volgens mij 3 à 4. Op ruim 300.000 inwoners.
11	Dhr. Tersteeg, Progressief Woerden, aan dhr. Gerits: U schetst een leeg stadshart. Is dat elders ook zo gegaan?	Dhr. Gerits: Het vakblad Distrifood is het grootste in de foodsector. Die doen regelmatig onderzoek; per saldo wordt er niet <i>meer</i> omgezet in food, maar: <i>bij anderen</i> . Voor kleine speciaalzaken is het bijna onmogelijk om 7 dagen per week open te gaan. Dat is kale sanering van het winkelbestand.
12	Dhr. Mees, VVD, aan dhr. Gerits: Kunt u duidelijk maken hoe de omzetten gemiddeld per dag zijn, door de week heen? (Laagste en hoogste omzet)	Dhr. Gerits: Ervaring van Distrifood is dat de omzet per saldo in een plaats gelijk blijft, maar dat het <i>aantal</i> winkels waar het besteed wordt, terugloopt. Gaan er 3 supers in Woerden open op zondag dan zullen de anderen dat voelen. Daarom wil C1000 het ook liever niet.
13	Dhr. Mees vraagt naar non food, de kledingzaak van dhr. Gerits zelf bijvoorbeeld: Wanneer draait u de hoogste omzet, wanneer is er veel winkelend publiek in de stad?	Dhr. Gerits: Het wisselt per week maar door de uitbreiding van het winkelaanbod van de laatste jaren zijn de bezoekers-aantallen toegenomen. Het is een taak van de raad om voorwaarden te creëren waarbij alle ondernemers gelijke kansen krijgen.
14	Dhr. De Jong, CDA, aan dhr. Gerits: Uitbreiding van 8 naar 12 zal zich volgens u dus niet materialiseren omdat u regelmatig onderzoek doet hoe vaak u open moet zijn. Waarom beperken de winkeliers zich tot die twee zondagen in december? Ten tweede: u heeft veel zorg over die kleine middenstand in de foodsector; hoe leeft dat binnen uw vereniging?	Dhr. Gerits: De zondagopenstelling ligt gevoelig bij Stadshart. Stadshart onderzoekt regelmatig of er behoefte aan uitbreiding is, evenals andere steden dat doen; maar Woerden is niet een plaats waar men naartoe gaat voor <i>recreatief</i> winkelen: voornamelijk grootwinkelbedrijven hameren op uitbreiding maar de rest niet. Het is dus een economische afweging.
15	Dhr. Van Tuijl, aan dhr. Konijn: U heeft ondersteuning bij een eventueel onderzoek aangeboden. Kunt u inschatten hoe de ervaringen elders zijn? Genereert het meer omzet, heeft het personeel echt grote bezwaren tegen het werken op hun vrije zondag?	Dhr. Konijn: In Zoetermeer is onderzoek gedaan maar de vragen waren te suggestief. Onder personeel is veel te weinig onderzoek gedaan, die groep wordt vergeten. <i>Jongeren</i> voelen misschien wel voor een dubbel salaris op zondag maar speciaalzaken hebben <i>goed opgeleid personeel</i> nodig, en het is niet bekend of zij op zondag willen werken. Je bent oncollegiaal als je niet op zondag werkt. We moeten geen slaaf worden van mensen die graag op zondag boodschappen doen. Die behoefte is er niet, en moet ook niet aangeleerd worden.
16	Dhr. Hoogeveen, D66, aan dhr. Konijn: U vertegenwoordigt 33.000 winkeliers. Heeft u zelf ook onderzoek verricht? Is er wetenschappelijk onderzoek naar de effecten in	Dhr. Konijn: Uit onderzoek blijkt dat 80% van de winkeliers niet op zondag open wil. Personeel moet erbij betrokken worden; vooral de linkse partijen roep ik daartoe op. Als dergelijke onderzoeken er zijn zal ik die doen toekomen. Zie

	economische zin voor kleine zelfstandigen en supermarkten?	ook onze website. Maar zeker is: als de supermarkten op zondag open gaan heeft een kleine kaasboer daar last van, want de consument is lui en haalt dan al zijn boodschappen op zondag op één adres.
17	Dhr. Niewold, D66, aan dhr. Konijn: Zijn er gesprekken geweest met gemeenten waar koopzondagen een succes geworden zijn (bijv. Lisse)?	Dhr. Konijn: Succes van winkelcentra die scoren op dit gebied gaat altijd ten koste van andere winkelcentra in de buurt. Het is oneerlijke concurrentie. Voorbeeld: Alexandrium mag alle 52 zondagen open, maar Capelle a/d IJssel niet; natuurlijk raken die ondernemers omzet kwijt.
18	Dhr. Niewold, D66, aan dhr. Gerits: Er wordt vaak een tegenstelling gemaakt tussen grootwinkelbedrijven en kleine ondernemers. Zijn daar in de binnenstad bij de ondernemers nog verschillen van mening over? Kijkt non food hier anders tegenaan dan food of is het Stadshart unaniem?	Dhr. Gerits: Uit een rapport van gemeente Woerden van aantal jaar geleden bleek dat food en non food -aankopen juist in Woerden een nauwe relatie hebben: als de food-sector verarmt, heeft dat ook gevolgen voor non food. Hoe meer mensen in de stad, hoe gezelliger en hoe aantrekkelijker het is. We hebben elkaar dus nodig.
19	Dhr. De Jong, CDA, vraag aan de C1000en: U zei "doe het niet vanwege de oneerlijke concurrentie". Stel dat het wel gebeurt, voelt u zich dan genoodzaakt om toch een aanvraag te doen?	Dhr. Langerak Bijlsma heeft inderdaad een aanvraag ingediend. Ook al wil hij het niet.
20	Mw. V.d. Berg, VVD, aan dhr. Langerak Bijlsma: Hoe kijkt uw personeel tegenaan?	Dhr. Langerak Bijlsma: Die discussie heeft nog niet plaatsgevonden. Eerst maar eens die oneerlijke concurrentie afweten.

BLOK IV

De heer F. Bos, 22 jaar, student – VOOR

- 10 Dhr. Bos is voorstander. Er werken veel mensen op zondag: in de horeca, en in musea, van wiens diensten je ook gebruik maakt. Heb geen angst voor 24-uurs economie want zelfs met die zondagsopenstelling ben je nog niet toe aan 24 uur. Niemand dwingt je om te werken op zondag, jongeren vinden het ideaal om 200% te verdienen. En gaat het om familiebezoek: dan is het juist handig om, bij onverwacht mooi weer, even nog wat spullen te kunnen halen voor een barbecue.
Rust leg je niet op, die vind je in momenten die je zelf bepaalt!

De heer De Jong (Gereformeerde Gemeente te Woerden) – TEGEN

- 20 Dhr. De Jong spreekt namens een gemeente van 1100 personen met een kerkgebouw aan de Oudelandseweg. Zij hebben handtekeningen verzameld tegen de verruiming van de zondagsopenstelling: dat waren er ruim 450. Twee hoofdlijnen.
1) Het woord van God is richtsnoer voor het leven van dhr. De Jong en daarin staat dat de mens 6 dagen zal arbeiden en de 7e dag zal rusten. Via het Joodse volk zijn deze hoogste normen doorgegeven aan de christelijke kerk en zo heeft dat een historische grondslag. Overtreed je die norm, dan is dat een overtreding van Gods geboden. Het is trouwens een universeel gegeven dat 1 dag rust heilzaam is voor de mens.
2) Willen wij een 24-uurs economie inrichten, een tredmolen waarin wij opgejaagd worden?
Gezien de ingekomen brieven stelt spreker vast dat hij de tolk is van meerdere Woerdense kerken, die een substantieel deel vormen van de Woerdense bevolking. Graag *tegen* stemmen.

De heer K.J. van Halm – VOOR

- 30 Dhr. Van Halm is eigenaar van o.a. Praxis in Woerden. Het gaat hem met name om de verruiming van 8 naar 12. Op de woonboulevard is veel animo voor de koopzondagen, dat is de afgelopen jaren gebleken. Spreker is in ieder geval *tegen beperking* van het aantal maar zou graag een suggestie meegeven om een verruiming, als die er komt, praktisch uitvoerbaar te maken: s.v.p. niet zoals Utrecht "elke 1e zondag van de maand" aanwijzen, maar graag die koopzondagen open gaan die voor de woonboulevard op de kalender aantrekkelijk zijn (denk aan tweede paasdag etc.).

Vragen commissieleden

21	Dhr. Mees, VVD, aan dhr. De Jong: Het Joodse geloof schrijft rust voor op sabbat, = zaterdag, dus niet zondag. Zondag en sabbat en vrijdag (voor de islam) zijn allemaal gelijksoortige dagen. Vanuit zijn geloof wil men rust houden. Maar realiseert u zich dat u daarbij gebruik maakt van de diensten van anderen om die rust inderdaad te kunnen houden? De energiemaatschappij bijvoorbeeld, maar ook de ambulance: als u onwel wordt wilt u wel naar het ziekenhuis gebracht worden. Dat is dus een dilemma. Hoe kijkt de kerk daar tegenaan?	Dhr. De Jong: De strikt Joodse handhaving van de sabbatsrust leidt inderdaad tot vreemde situaties, maar die vergelijking wil ik niet doortrekken in de huidige tijd. Maar in deze gecompliceerde maatschappij moeten er wel mensen zijn die essentiële voorzieningen gaande houden. Wij noemen dat "de werken der noodzakelijkheid", zoals nutsbedrijven, en ziekenhuizen. Het heilzame is dat er een ritme is, en een dag van afzondering.
22	Dhr. Van Tuijl, CU/SGP, aan dhr. Bos: Bent u net zo enthousiast om vakken te vullen op zondag als het een reguliere koopdag wordt en er wordt niet 200% betaald maar 100?	Dhr. Bos: De mensen die dat willen doen worden voor de keus gesteld. Dat is in de CAO opgenomen. Of dat nu voor 100% is of voor 200.
23	Dhr. Van Tuijl, CU/SGP, aan dhr. Van Halm: Ziet u die "tweede dagen" als een alternatief voor de koopzondagen?	Dhr. Van Halm: Nee. De normale koopzondagen zijn wel degelijk van belang, zoals met kerst en het tuinseizoen. Maar als er gekozen wordt voor het model van Utrecht met standaard de 1e zondag van de maand, dan zijn wij die tweede dagen kwijt, die hebben we dan opgesoupeerd, dagen die van oudsher een publiekstrekker zijn. Wij willen ze dus beide.
24	Dhr. Niewold, D66, aan dhr. Van Halm: Hoe is dat onder uw werknemers, is er onrust over dit onderwerp?	Dhr. Van Halm: Nee. Bij de intakegesprekken vragen wij meteen of het op zondag werken een probleem is. Zo ja, dan is dat geen reden om ze niet aan te nemen. Het is een kwestie van inroosteren. In de praktijk lost zich dat makkelijk op.
25	Mw. Van Soest, CDA: Maakt u gebruik van de 8 koopzondagen zoals die nu mogelijk zijn?	Dhr. Van Halm: De winkeliers van de woonboulevard maken er ruimschoots gebruik van. Ikzelf ook behalve tweede kerstdag.

BLOK V

Mw T. van Dijk – TEGEN

Mw. Van Dijk ervaart het als bijzonder om als SGP-vrouw hier in te spreken. Zij spreekt namens al haar broeders en zusters in het geloof, uit liefde voor God en zijn geboden. Zij is tegen de openstelling op zondag van musea en winkels. Zij leest een gedeelte voor uit een boek om te wijzen op het heilige van de dag van God. Daarin wordt de bevolking gestraft met droogte voor zondig gedrag op een jaarmarkt, maar na een bidstond begint het toch te regenen. Dit onder verwijzing naar Jeremia 3: 3.

Mevrouw A. Nap – TEGEN

Mw. Nap woont in Kamerik en spreekt op persoonlijke titel. Zij is tegenstander van de zondagopenstelling, vanuit bijbels perspectief maar ook gezien de dreigende 24-uurs economie. Zij roert echter nog een ander punt aan: de leefbaarheid van de kleine kernen, die in gevaar komt als voorzieningen verdwijnen. De winkels in Kamerik zullen het nog moeilijker krijgen als men in Woerden haalt wat daar op zondag zo makkelijk te verkrijgen is. Het college zou zich voor die leefbaarheid van de kleine kernen inzetten, en mw. Nap hoopt van ganser harte dat het zich daaraan houdt en voorkomt dat het wankel evenwicht in Kamerik wordt verstoord door de openstelling van winkels in Woerden op zondag. En bedenk: een niet-levendige dorpskern zal ook voor het college de nodige problemen opleveren.

De heer R. Faasen – VOOR

Dhr. Faasen is inwoner van Woerden, consument, en zelfstandig ondernemer. Meer koopzondagen en verruiming van de openingstijden van supermarkten vindt hij een uitstekend idee. De kleine ondernemer heeft zelf de keuze: wil hij geld verdienen dan opent hij zijn winkel, daar is hij ondernemer voor. De bezwaren van de binnenstadbewoners wuift dhr. Faasen weg: dat hoort bij het wonen in een bruisende binnenstad. Tegen de mensen met principiële bezwaren zegt hij: "Wie bént u, om te bepalen of ik op koopzondag naar de winkel wil? Val mij niet lastig met uw principes." In Utrecht is er inderdaad in een referendum tegen zondagopenstelling gestemd maar dat was in 2002, en inmiddels zijn in heel Utrecht op zondag supermarkten open.

Tijden veranderen, en dhr. Faasen hoopt dat Woerden mee-verandert zodat hij niet meer op zondag zijn boodschappen in Vleuten hoeft te gaan halen.

De heer A. de Leeuw, TEGEN

Dhr. De Leeuw woont in Kamerik en denkt dat de zondagopenstelling voor de ondernemers in Kamerik, die het toch al zo moeilijk hebben, de nekslag kan zijn. Veel van de ondernemers zijn er trouwens zelf ook tegen. Denk marktgericht: is er zoveel vraag naar een zondagopenstelling (bij consument, bij detaillist) ? En een vraag aan AH: Zou u ook voorstander zijn van zondagopenstelling als u *niet* bij de 3 supermarkten hoorde die open mochten?

10

Vragen commissieleden

26	Mw. Van Soest, CDA, aan dhr. Faasen: U bent ondernemer. In welke sector?	Dhr. Faasen: In de communicatiesector. Ik kan dus zelf bepalen wanneer ik werk en doe dat vaak op zondag.

20 **TOT SLOT**

De voorzitter bedankt de sprekers voor hun inbreng. De fracties kunnen aan de slag: reeds morgenavond vindt de behandeling in de commissievergadering plaats.

Namens D66 sluit dhr. Hoogeveen zich aan bij de woorden van dank. Het was een zinvolle avond met respect voor ieders mening.

De voorzitter sluit de vergadering.

Sluiting, om 22.10 uur.

30

Bijlage: Korte inhoud ingekomen brieven.

Korte inhoud ingekomen brieven:

1. Christennetwerk GMV – TEGEN

Komt op voor werknemers in de detailhandel en is tegen het misbruik van de toerismebepaling.

Principiële argumenten: 1) De zondag moet een dag van reflectie en bezinning zijn; 2) er moet geen druk ontstaan om toch ondanks gewetenbezwaren op zondag te werken.

Sociale argumenten: 1) concurrentiepositie winkeliers, keuzevrijheid werknemers; 2) winkels dicht op zondag geeft meer kans voor vrijwilligerswerk; 3) 24-uurs economie put de samenleving uit.

10 Maatschappelijke argumenten: 1) winkels dicht voorkomt aanzuigende werking voor ondersteunende diensten; 2) winkels dicht gaat gepaard met goede cao;

Economische argumenten: 1) Winkels open op zondag betekent niet dat klanten méér geld uitgeven;

2) verloren werkgelegenheid wordt snel gecompenseerd door inzet personeel op andere dagen; 3) winkels dicht is goed voor diversiteit van winkelaanbod omdat dan ook kleine winkels kunnen overleven.

2. Landelijke stichting tegen verruiming zondagopenstelling – TEGEN

– Winkels open op zondag is bedreiging kleine winkelier

– Professioneel onderzoek onder betrokken ondernemers moet eraan vooraf gaan want 80% blijkt landelijk tegen te zijn

– Oneerlijke concurrentie voor supermarktketens die niet open mogen zijn.

20 3. Bewoners Wilhelminaweg – TEGEN

Waarom geen verruiming van de zondagsopenstelling van winkels?

· Handhaven van de zondagsrust.

· Tijdens de twee koopzondagen in december is gebleken dat veel winkels op die twee koopzondagen niet open zijn/willen zijn.

· Verschraling winkelaanbod doordat kleine winkels de concurrentie niet aankunnen.

Waarom geen opening van een supermarkt op elke zondagmiddag/avond (lees AH !!!!) ?

· Geen zwaar vervuילend vrachtverkeer op zondag ,

· Geen buitenmagazijn langs de openbare weg op zondag.

30 · AH is al zes dagen van 's ochtends tot 's avonds open. Dat is genoeg.

· Geen laden- en lossen en/of winkelend publiek met winkelwagentjes op de enige dag in de week, met het oog op de rust.

· Niet ook op zondag tegen winkelwagentjes, straatvuil, afkomstig uit de winkel enz. aan te hoeven kijken vanuit de eigen woning.

· Consumpties zijn ook op zondag te verkrijgen: via NS Kiosk en via tankstations.

· Omwonenden willen één dag in de week rust in hun woonomgeving.

· Veel inwoners (het zijn niet alleen kerkelijken enz.!!) vinden het grote onzin vinden dat een supermarkt open zou moeten zijn op zondag.

Overige opmerkingen:

1. Geef de hele Woerdense bevolking kans zich uit te spreken en niet alleen AH.

40 2. Het is aan de fractie van SGP/Christenunie, die deel uitmaakt van dit college en juist op het punt van de zondagsrust zeer principiële is, niet aan de achterban uit te leggen, dat ze deel neemt (blijft nemen) aan een college, dat straks wellicht verruiming van de zondagsopenstelling van winkels gaat uitvoeren.

4. C1000 Molenvliet Van Well – TEGEN

• Avondwinkel: Maximaal 3 supermarkten kunnen avondwinkel worden. Dat betekent onrust. Ontheffing is daarom niet verstandig. Heeft toch ontheffing aangevraagd, vanuit bedrijfseconomische redenen.

• Zondagopenstelling: Er is tot nu toe in Woerden door ondernemers maar zeer beperkt gebruik gemaakt van de koopzondagen, daarom is verhogen van 8 naar 12 koopzondagen geen logische stap.

50 • Ook zal zondagopenstelling-voor-alleen-bepaalde-gebieden leiden tot concurrentievervalsing.

5. Burgerbrief – TEGEN

• Komt op voor de kleine detailhandel, die onder zondagopenstelling gaat lijden.

• Komt op voor de werknemers die op zondag aan de slag moeten.

• Pleit voor tenminste één dag rust in de week waarop je je eigen keuzes kan maken.

6. Hervormde gemeente Zegveld – TEGEN

• Zondag moet rustdag blijven, niet alleen voor christenen, o.a. om kerkdiensten te kunnen bijwonen, maar ook voor niet-christenen, zodat zij niet overbelast raken in deze hectische tijd.

60 • Breekt tevens een lans voor de kleine zelfstandige ondernemer.

7. Hervormde gemeente Harmelen – TEGEN

• Zondag heeft bijzonder karakter t.o.v. andere dagen in de week. Is voor kerkelijke groepering een dag om uiting te geven aan het geloof door samen te komen.

• Bovendien is het voor elk mens goed om een vast rustmoment in de week te hebben.

8. Gereformeerde kerk Open Poort, Harmelen – TEGEN

- Zondag is voor velen op basis van hun godsdienstige overtuiging een rustdag.
- Los van religieuze invalhoek: zondag is dag voor ontspanning en het onderhouden van sociale contacten, belangrijk in samenleving vol stress.
- Er zijn zes dagen om te winkelen dus geen zwaarwegende redenen om de schaarse vrije tijd van winkelmedewerkers extra onder druk te zetten.

9. Van der Halm Holding – VOOR, MITS

- 10
- Een aantal winkels van Woonboulevard Woerden wil al jaren vrijstelling van het verbod op zondagopenstelling.
 - Het is echter ongewenst om de 12 koopzondagen vast te stellen op “elke 1e zondag vd maand” aangezien 2e paasdag etc. al traditionele “koopzondagen” voor deze winkeliers van groot belang zijn. Geef winkeliers dus gelegenheid hun eigen koopzondagdata te bepalen.
 - Graag een eventueel voorstel bespreken met betrokken partijen, ambtenaren en winkeliers.

10. Rooms-katholieke Parochie H. Bonaventura – TEGEN

- 20
- Handhaaft eerder standpunt over zondagopenstelling en in het bijzonder zondagopening AH inclusief parkeerbeleid. Denk aan de avondactiviteiten van de Parochie, en aan geluidsoverlast van laden en lossen.
 - Pleidooi om zondagsrust vanuit christelijke traditie te eerbiedigen. Een lawaaiige omgeving komt de devotie tijdens vieringen niet ten goede.
 - Indien het anders loopt dan graag een ruim parkeerbeleid op zondagen = gratis, zeker tot 14.00 uur en vanaf 18.00 uur; dit met het oog op de vieringen dan wel avondwakes bij begrafenissen.

11. Hervormde gemeente Kamerik – TEGEN

- 30
- Verruiming koopzondagen is zeer onwenselijk. Zondag is van oudsher de dag die in het teken staat van kerkgang en rust, wat zich niet laat verenigen met winkelen. God is voorgegaan door op de zevende dag te rusten van zijn scheppingswerk; Hij wil dat ook de mensheid niet continu bezig is.
 - Onderzoeken hebben uitgewezen dat de meeste mensen niet op verruiming van de winkels zitten te wachten. Heeft ook maatschappelijk gezien negatieve kanten.
 - Wees waakzaam, want als je deze verruiming toestaat is dat een begin van verdere verruiming; je vervaagt immers de scheiding tussen werkweek en zondag.

12. Geloofsgemeenschap H. Bavo te Harmelen – TEGEN

- Hecht als R.K. geloofsgemeenschap zeer aan de zondagsrust
- Is tegen, uit sociale en maatschappelijke motieven maar ook voor de kleine zelfstandige winkeliers.
- Maakt zich grote zorgen over het voortbestaan van het winkelbestand kleine kernen, winkels die essentieel zijn voor de leefbaarheid aldaar.

13. Hervormde gemeente Woerden wijkgemeente Oost – TEGEN

- 40
- Ziet nog steeds geen vraag naar deze extra voorziening, zie de gesloten winkels op de koopzondagen en de 'drukte'
 - Zondag is dag van rust en ontmoeting
 - Geen 24-uurs economie, is voor niemand gezond

14. FNV Lokaal Groene Hart –

Heeft geen nieuwe elementen aan de discussie toe te voegen.

15. Burgerbrief – VOOR

50 Stemt voor koopzondag.

16. Brief van 14 Versleveranciers Stadshart Woerden – TEGEN

- 60
- Avondopenstelling zou doodsteek zijn voor kleine zelfstandige.
 - Koopavonden op vrijdagavond worden steeds slechter, er gaan steeds meer winkels dicht vanwege druk op de omzet. Drie avondwinkels zou die situatie alleen nog maar verergeren, dan komen de mensen op vrijdagavond helemaal niet meer.
 - Verruiming naar 12 koopzondagen: overdreven, slaat nu al niet aan in Woerden. Mocht het er toch doorkomen dan is de stap die de supermarkten nog moeten gaan naar 'iedere zondag open' heel klein; een drama voor de versleveranciers.

.....

Korte inhoud ingekomen brieven:

1. Christennetwerk GMV – TEGEN

Komt op voor werknemers in de detailhandel en is tegen het misbruik van de toerismebeperking.

Principiële argumenten: 1) De zondag moet een dag van reflectie en bezinning zijn; 2) er moet geen druk ontstaan om toch ondanks gewetenbezwaren op zondag te werken.

Sociale argumenten: 1) concurrentiepositie winkeliers, keuzevrijheid werknemers; 2) winkels dicht op zondag geeft meer kans voor vrijwilligerswerk; 3) 24-uurs economie put de samenleving uit.

10 Maatschappelijke argumenten: 1) winkels dicht voorkomt aanzuigende werking voor ondersteunende diensten; 2) winkels dicht gaat gepaard met goede cao;

Economische argumenten: 1) Winkels open op zondag betekent niet dat klanten méér geld uitgeven;

2) verloren werkgelegenheid wordt snel gecompenseerd door inzet personeel op andere dagen; 3) winkels dicht is goed voor diversiteit van winkelaanbod omdat dan ook kleine winkels kunnen overleven.

2. Landelijke stichting tegen verruiming zondagopenstelling – TEGEN

– Winkels open op zondag is bedreiging kleine winkelier

– Professioneel onderzoek onder betrokken ondernemers moet eraan vooraf gaan want 80% blijkt landelijk tegen te zijn

– Oneerlijke concurrentie voor supermarktketens die niet open mogen zijn.

20 3. Bewoners Wilhelminaweg – TEGEN

Waarom geen verruiming van de zondagsopenstelling van winkels?

· Handhaven van de zondagsrust.

· Tijdens de twee koopzondagen in december is gebleken dat veel winkels op die twee koopzondagen niet open zijn/willen zijn.

· Verschraling winkelaanbod doordat kleine winkels de concurrentie niet aankunnen.

Waarom geen opening van een supermarkt op elke zondagmiddag/avond (lees AH !!!!) ?

· Geen zwaar vervuילend vrachtverkeer op zondag ,

· Geen buitenmagazijn langs de openbare weg op zondag.

30 · AH is al zes dagen van 's ochtends tot 's avonds open. Dat is genoeg.

· Geen laden- en lossen en/of winkelend publiek met winkelwagentjes op de enige dag in de week, met het oog op de rust.

· Niet ook op zondag tegen winkelwagentjes, straatvuil, afkomstig uit de winkel enz. aan te hoeven kijken vanuit de eigen woning.

· Consumpties zijn ook op zondag te verkrijgen: via NS Kiosk en via tankstations.

· Omwonenden willen één dag in de week rust in hun woonomgeving.

· Veel inwoners (het zijn niet alleen kerkelijken enz.!!) vinden het grote onzin vinden dat een supermarkt open zou moeten zijn op zondag.

Overige opmerkingen:

1. Geef de hele Woerdense bevolking kans zich uit te spreken en niet alleen AH.

40 2. Het is aan de fractie van SGP/Christenunie, die deel uitmaakt van dit college en juist op het punt van de zondagsrust zeer principiële is, niet aan de achterban uit te leggen, dat ze deel neemt (blijft nemen) aan een college, dat straks wellicht verruiming van de zondagsopenstelling van winkels gaat uitvoeren.

4. C1000 Molenvliet Van Well – TEGEN

• Avondwinkel: Maximaal 3 supermarkten kunnen avondwinkel worden. Dat betekent onrust. Ontheffing is daarom niet verstandig. Heeft toch ontheffing aangevraagd, vanuit bedrijfseconomische redenen.

• Zondagopenstelling: Er is tot nu toe in Woerden door ondernemers maar zeer beperkt gebruik gemaakt van de koopzondagen, daarom is verhogen van 8 naar 12 koopzondagen geen logische stap.

50 • Ook zal zondagopenstelling-voor-alleen-bepaalde-gebieden leiden tot concurrentievervalsing.

5. Burgerbrief – TEGEN

• Komt op voor de kleine detailhandel, die onder zondagopenstelling gaat lijden.

• Komt op voor de werknemers die op zondag aan de slag moeten.

• Pleit voor tenminste één dag rust in de week waarop je je eigen keuzes kan maken.

6. Hervormde gemeente Zegveld – TEGEN

• Zondag moet rustdag blijven, niet alleen voor christenen, o.a. om kerkdiensten te kunnen bijwonen, maar ook voor niet-christenen, zodat zij niet overbelast raken in deze hectische tijd.

60 • Breekt tevens een lans voor de kleine zelfstandige ondernemer.

7. Hervormde gemeente Harmelen – TEGEN

• Zondag heeft bijzonder karakter t.o.v. andere dagen in de week. Is voor kerkelijke groepering een dag om uiting te geven aan het geloof door samen te komen.

• Bovendien is het voor elk mens goed om een vast rustmoment in de week te hebben.

8. Gereformeerde kerk Open Poort, Harmelen – TEGEN

- Zondag is voor velen op basis van hun godsdienstige overtuiging een rustdag.
- Los van religieuze invalhoek: zondag is dag voor ontspanning en het onderhouden van sociale contacten, belangrijk in samenleving vol stress.
- Er zijn zes dagen om te winkelen dus geen zwaarwegende redenen om de schaarse vrije tijd van winkelmedewerkers extra onder druk te zetten.

9. Van der Halm Holding – VOOR, MITS

- 10
- Een aantal winkels van Woonboulevard Woerden wil al jaren vrijstelling van het verbod op zondagopenstelling.
 - Het is echter ongewenst om de 12 koopzondagen vast te stellen op “elke 1e zondag vd maand” aangezien 2e paasdag etc. al traditionele “koopzondagen” voor deze winkeliers van groot belang zijn. Geef winkeliers dus gelegenheid hun eigen koopzondagdata te bepalen.
 - Graag een eventueel voorstel bespreken met betrokken partijen, ambtenaren en winkeliers.

10. Rooms-katholieke Parochie H. Bonaventura – TEGEN

- 20
- Handhaaft eerder standpunt over zondagopenstelling en in het bijzonder zondagopening AH inclusief parkeerbeleid. Denk aan de avondactiviteiten van de Parochie, en aan geluidsoverlast van laden en lossen.
 - Pleidooi om zondagsrust vanuit christelijke traditie te eerbiedigen. Een lawaaiige omgeving komt de devotie tijdens vieringen niet ten goede.
 - Indien het anders loopt dan graag een ruim parkeerbeleid op zondagen = gratis, zeker tot 14.00 uur en vanaf 18.00 uur; dit met het oog op de vieringen dan wel avondwakes bij begrafenissen.

11. Hervormde gemeente Kamerik – TEGEN

- 30
- Verruiming koopzondagen is zeer onwenselijk. Zondag is van oudsher de dag die in het teken staat van kerkgang en rust, wat zich niet laat verenigen met winkelen. God is voorgegaan door op de zevende dag te rusten van zijn scheppingswerk; Hij wil dat ook de mensheid niet continu bezig is.
 - Onderzoeken hebben uitgewezen dat de meeste mensen niet op verruiming van de winkels zitten te wachten. Heeft ook maatschappelijk gezien negatieve kanten.
 - Wees waakzaam, want als je deze verruiming toestaat is dat een begin van verdere verruiming; je vervaagt immers de scheiding tussen werkweek en zondag.

12. Geloofsgemeenschap H. Bavo te Harmelen – TEGEN

- Hecht als R.K. geloofsgemeenschap zeer aan de zondagsrust
- Is tegen, uit sociale en maatschappelijke motieven maar ook voor de kleine zelfstandige winkeliers.
- Maakt zich grote zorgen over het voortbestaan van het winkelbestand kleine kernen, winkels die essentieel zijn voor de leefbaarheid aldaar.

13. Hervormde gemeente Woerden wijkgemeente Oost – TEGEN

- 40
- Ziet nog steeds geen vraag naar deze extra voorziening, zie de gesloten winkels op de koopzondagen en de 'drukte'
 - Zondag is dag van rust en ontmoeting
 - Geen 24-uurs economie, is voor niemand gezond

14. FNV Lokaal Groene Hart –

Heeft geen nieuwe elementen aan de discussie toe te voegen.

15. Burgerbrief – VOOR

50 Stemt voor koopzondag.

16. Brief van 14 Versleveranciers Stadshart Woerden – TEGEN

- 60
- Avondopenstelling zou doodsteek zijn voor kleine zelfstandige.
 - Koopavonden op vrijdagavond worden steeds slechter, er gaan steeds meer winkels dicht vanwege druk op de omzet. Drie avondwinkels zou die situatie alleen nog maar verergeren, dan komen de mensen op vrijdagavond helemaal niet meer.
 - Verruiming naar 12 koopzondagen: overdreven, slaat nu al niet aan in Woerden. Mocht het er toch doorkomen dan is de stap die de supermarkten nog moeten gaan naar 'iedere zondag open' heel klein; een drama voor de versleveranciers.

.....